

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/33/2025
Identifikačné číslo spisu:	4120010347
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Dušan Krč-Šebera
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4120010347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a členov senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvinenej MUDr. P. C. a spol., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 26.mája 2026 v Bratislave, o dovolaní obvinenej MUDr. P. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 04. septembra 2024, sp. zn. 2To/11/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej MUDr. P. C. o d m i e t a .

Odôvodnenie

V poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej tiež „okresný súd“) zo 6. septembra 2023, sp. zn. 6T/22/2020 boli obvinená v 1. rade MUDr. P. C. (ďalej aj tiež „dovolateľka“ alebo „obvinená v 1. rade“), obvinená v 2. rade MUDr. P. L., obvinená v 3. rade Mgr. L. C. a obvinená v 4. rade I. P. (ďalej tiež „obvinené“) uznané vinnými z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 127 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

1. MUDr. P. C. ako primárka vo Fakultnej nemocnici Nitra, so sídlom Špitálska ulica číslo 6 Nitra, na Klinike novorodencov, detí a dorastu, v dobe od 11.00 hod. do 15.00 hod. dňa 30. januára 2017 nezabezpečila štandardný liečebný postup novozisteného Diabetes mellitus prvého typu pacienta S. Z., nar. XX. R. XXXX, ktorý bol dňa 30. januára 2017 o 11.00 hod. hospitalizovaný na oddelení detskej Jednotky intenzívnej starostlivosti Fakultnej nemocnice Nitra (JIS FN Nitra), pretože pacienta nesprávne liečila od jeho prijatia, v rozpore s právnymi predpismi, dostupnými poznatkami lekárskeho vied (odporúčania Clinical Consensus Guidelines - ISPAD: International Society for Pediatric and Adolescent Diabetes), biomedicínskymi vedami a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, predovšetkým

- podaním inzulínu v prvej hodine liečby, pretože jeho podanie v prvej hodine liečby je neodporúčané pre následný prudký pokles osmolality, čím sa zvyšuje riziko rozvoja opuchu mozgu,

- nesprávne stanovenou mierou rehydratácie a následným prekročením objemu a rýchlosti substitúcie tekutín, ktoré nemali presiahnuť 1490 ml za 24 hod. v prvý deň liečby, pričom maloletému pacientovi bolo podaných 1970 ml tekutín vnútrožilovo za celkových zhruba 16 hodín hospitalizácie na JIS FN Nitra,

- oneskoreným pridaním glukózy,

- nedostatočnou substitúciou draslíka, ktorá nebola ani na úrovni 30% pacientovej potreby,

- zanedbaním dostatočného monitorovania vnútorného prostredia a iónov,

- nedostatočným sledovaním a hodnotením vedomia a neurologického statusu pacienta, najmä nevyžiadanim konziliárneho neurologického vyšetrenia v čase, keď to vyplývalo z klinického obrazu dieťaťa (opakovane zvracal, bol spavý a mal prejavy bolesti),

- nezabezpečením správneho organizačno-technického dohľadu nad pacientom, najmä funkčných technických, monitorovacích zariadení,

- nesprávnym klinickým, somatickým hodnotením zdravotného stavu a zanedbaním monitorovania pacienta a hodnotenia jeho prejavov vo vzťahu k odhaleniu možného rozvoja edému mozgu a následného nerozpoznania rozvoja opuchu mozgu včas,

2. MUDr. P. L. ako službukonajúca lekárka a lekárka ústavnej pohotovostnej služby vo Fakultnej nemocnici Nitra, so sídlom Špitálska ulica číslo 6, Nitra, v dobe od 15.00 hod. dňa 30. januára 2017 do 03.10 hod. dňa 31. januára 2017 počas jej ústavnej služobnej pohotovosti nezabezpečila štandardný liečebný postup dieťaťa S. Z., nar. XX. R. XXXX, po prevzatí starostlivosti o dieťa od MUDr. P. C. do svojej kompetencie, nakoľko maloletého pacienta nesprávne liečila v rozpore s právnymi predpismi, dostupnými poznatkami lekárskeho vied (odporúčania ClinicalConsensusGuidelines-ISPAD: International Society for Pediatric and Adolescent Diabetes), biomedicínskymi vedami a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, predovšetkým

- nedostatočným sledovaním a hodnotením rizikových somatických príznakov vyplývajúcich zo stavu tohto pacienta a jeho diagnózy,

- nesprávnym vyhodnotením miery rehydratácie a následným nezabezpečením správneho objemu a rýchlosti substitúcie tekutín, ktoré nemali presiahnuť 1490 ml za 24 hod. v prvý deň liečby, pričom maloletému pacientovi bolo podaných 1970 ml tekutín vnútrožilovo za celkových zhruba 16 hodín hospitalizácie na JIS FN Nitra,

- nedostatočnou substitúciou draslíka, ktorá nebola ani na úrovni 30% pacientovej potreby,

- zanedbaním dostatočného monitorovania vnútorného prostredia a iónov,

- nesprávnym klinickým hodnotením zdravotného stavu a zanedbaním monitorovania pacienta vo vzťahu k odhaleniu možného rozvoja edému mozgu a následným nerozpoznaním rozvoja opuchu mozgu včas,

- nedostatočným vykonávaním sledovania a hodnotenia vedomia a neurologického statusu pacienta,

- nevyžiadanim neurologického vyšetrenia v čase, keď to vyplývalo z klinického obrazu dieťaťa, nakoľko maloletý pacient opakovane zvracal, bol spavý a mal prejavy bolesti,

- nezabezpečením správneho organizačno-technického dohľadu nad pacientom, najmä funkčných technických, monitorovacích zariadení,

- nesprávnym postupom pri resuscitácii maloletého S. Z., keď oneskorene ohlásila resuscitačnú príhodu, ktorá nebola ohlásená ihneď po jej zistení resuscitačnému tímu v nemocnici,

3. Mgr. L. C., rod. W. ako službukonajúca zdravotná sestra pri lôžku v nepretržitej prevádzke vo Fakultnej nemocnici Nitra, so sídlom Špitálska ulica číslo 6, Nitra, v dobe od 18.00 hod. dňa 30. januára 2017 do 03.10 hod. dňa 31. januára 2017 nezabezpečila správnu, odbornú a štandardnú zdravotnú starostlivosť pacientovi S. Z., nar. XX. R. XXXX, a to v súlade s právnymi predpismi a štandardnými postupmi pri poskytovaní špecializovanej ošetrovateľskej činnosti a starostlivosti o dieťa a podľa ordinácie lekára, s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, predovšetkým tým, že

- nepodala draslík v dávke 7,5 % KCl - 10 ml do 1/2 fyziologického roztoku napriek záznamu lekára v dekurze v zdravotnej dokumentácii dňa 30. januára 2017 o 19.30 hod., kedy bolo na základe výsledku vyšetrenia hladiny draslíka s jeho hodnotou 3,5 mmol/l, ordinované navýšenie dávky 7,5 % KCl - 10 ml do 1/2 fyziologického roztoku, pričom k nasadeniu fľaše 1/2 fyziologického roztoku s 10 ml 7,5 % KCl došlo až dňa 31. januára 2017 o 02.50 hod.,

- nedostatočne fyzicky dohliadala a nezabezpečila správny organizačno-technický dohľad nad maloletým pacientom, a to nezabezpečením správneho monitorovania maloletého S. Z. prostredníctvom na to určeného monitorovacieho zariadenia a to i napriek tomu, že toto bolo na pracovisku k dispozícii, predovšetkým nezabezpečila správne nastavenie a kontrolu alarmových signálov monitorovacieho zariadenia a monitorovania parametrov samotného prístroja a jeho funkcií, a taktiež nezachytila odchýlky monitorovaných hodnôt vitálnych funkcií,

- nesledovala a nezdokumentovala somatické parametre súvisiace s hydratáciou sliznice, turgorom kože, so zápachom dychu ako ani parametrov súvisiacich s monitorovaním stavu vedomia pacienta - kvalitatívne a kvantitatívne poruchy vedomia, dýchanie, stav zreníc,

- nespozorovala zástavy dychovej činnosti maloletého S. Z. tesne pred 02.00 hod. ráno dňa 31. januára 2017, ako ani jeho následnej postupnej zástave srdčej činnosti tesne po 02.00 hod. ráno dňa 31. januára 2017,

- nesprávne postupovala pri resuscitácii maloletého S. Z., ktorý nebol správny ani efektívny, nakoľko sa pri lôžku pacienta nenachádzal ambuvak s maskou a resuscitácia nebola začatá iniciálnymi záchrannými dychmi, ale kompresiami hrudníka,

- oneskorene ohlásila resuscitačnú príhodu - približne po 20 minútach, ktorá nebola ohlásená ihneď po jej zistení resuscitačnému tímu vo Fakultnej nemocnici Nitra,

4. I. P. ako službukonajúca zdravotná sestra pri lôžku v nepretržitej prevádzke vo Fakultnej nemocnici Nitra, so sídlom Špitálska ulica číslo 6, Nitra, v dobe od 18.00 hod. dňa 30. januára 2017 do 03.10 hod. dňa 31. januára 2017, nezabezpečila správnu, odbornú a štandardnú zdravotnú starostlivosť pacientovi S. Z., nar. XX. R. XXXX, a to v súlade s právnymi predpismi a štandardnými postupmi pri poskytovaní špecializovanej ošetrovateľskej činnosti a starostlivosti o dieťa a podľa ordinácie lekára, s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, predovšetkým tým, že

- nepodala draslík v dávke 7,5 % KCl - 10 ml do 1/2 fyziologického roztoku napriek záznamu lekára v dekurze v zdravotnej dokumentácii dňa 30. januára 2017 o 19.30 hod., kedy bolo na základe výsledku vyšetrenia hladiny draslíka s jeho hodnotou 3,5 mmol/l, ordinované navýšenie dávky 7,5 % KCl - 10 ml do 1/2 fyziologického roztoku, pričom k nasadeniu fľaše 1/2 fyziologického roztoku s 10 ml 7,5 % KCl došlo až dňa 31. januára 2017 o 02.50 hod.,

- nedostatočne fyzicky dohliadala a nezabezpečila správny organizačno-technický dohľad nad pacientom, a to nezabezpečením správneho monitorovania maloletého S. Z. prostredníctvom na to

určeného monitorovacieho zariadenia, a to i napriek tomu, že toto bolo na pracovisku k dispozícii, predovšetkým nezabezpečila správne nastavenie a kontrolu alarmových signálov monitorovacieho zariadenia a monitorovania parametrov samotného prístroja a jeho funkcií, a taktiež nezachytala odchýlky monitorovaných hodnôt vitálnych funkcií,

- nesledovala a nezdokumentovala somatické parametre súvisiace s hydratáciou sliznice, turgorom kože, so zápachom dychu ako ani parametrov súvisiacich s monitorovaním stavu vedomia pacienta - kvalitatívne a kvantitatívne poruchy vedomia, dýchanie, stav zreníc,

- nespozorovala zástavy dychovej činnosti maloletého S. Z. tesne pred 02.00 hod. ráno dňa 31. januára 2017, ako ani jeho následnej postupnej zástave srdčej činnosti tesne po 02.00 hodine ráno dňa 31. januára 2017,

- nesprávne postupovala pri resuscitácii maloletého S. Z., ktorý nebol správny ani efektívny, nakoľko sa pri lôžku pacienta nenachádzal ambuvak s maskou a resuscitácia nebola začatá iniciálnymi záchrannými dychmi, ale kompresiami hrudníka,

- oneskorene ohlásila resuscitačnú príhodu - približne po 20 minútach, ktorá nebola ohlásená ihneď po jej zistení resuscitačnému tímu vo Fakultnej nemocnici Nitra,

čím všetky menované obvinené porušili dôležité povinnosti vyplývajúce im zo zamestnania, postavenia a funkcie, a to podľa § 80 ods. 1 písm. a), písm. e) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. januára 2017 a podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, pričom v dôsledku reťazenia nedostatkov, pochybení vo vyššie opísanej nesprávnej protokolárnej liečby a špecializovanej ošetrovateľskej činnosti a oneskoreného terapeutického zásahu obvinených, sa zhoršil zdravotný stav dieťaťa S. Z. počas jeho hospitalizácie vo vyššie uvedenom období natoľko, že krátko pred 02.00 hod. dňa 31. januára 2017 došlo k zástave dýchania a tesne po 02.00 hod. dňa 31. januára 2017 k zástave srdcovej činnosti ako komplikácie závažného opuchu mozgu, v čase o 03.10 hod. dňa 31. januára 2017 došlo k oživovaniu dieťaťa privolaným resuscitačným tímom a následne bol maloletý pacient S. Z. prevezený posádkou záchrannej služby do Detskej Fakultnej Nemocnice s Poliklinikou Bratislava, Detská klinika anesteziológie a intenzívnej medicíny, kde vykonanými vyšetreniami bola u neho potvrdená diagnóza mozgovej smrti a výrazný edém mozgu, následkom čoho dňa 01. februára 2017 o 01.05 hod. došlo k úmrtiu dieťaťa S. Z., nar. XX. R. XXXX, bytom M., ulica A. G. číslo X.

Okresný súd za to uložil obvinenej MUDr. P. C. podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon jej podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona jej určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Súčasne okresný súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil MUDr. P. C. trest zákazu činnosti vykonávať lekárske povolanie na dobu 5 rokov.

Obvinenej MUDr. P. L. okresný súd uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona jej výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona okresný súd uložil MUDr. P. L. trest zákazu činnosti vykonávať lekárske povolanie na dobu 5 rokov.

Obvinenej Mgr. L. C. okresný súd uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1

Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Zároveň okresný súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obvinenej Mgr. L. C. trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze poskytovania zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti ako zdravotná sestra na dobu 5 rokov.

Obvinenej I. P. uložil okresný súd podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, okresný súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona, obvinenej v 4. rade určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, okresný súd jej uložil trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze poskytovania zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti ako zdravotná sestra na dobu 5 rokov.

Okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodených R. P. a J. P. odkázal s ich nárokmi na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podali obvinení v 1. až 4. rade odvolania, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením zo 4. septembra 2024, sp. zn. 2To/11/2024 zamietol podľa § 319 Trestného poriadku, pretože neboli dôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu podala obvinená v 1. rade prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Petra Erdósa vo svoj prospech dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. c) Trestného poriadku, t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, a že malo byť zásadným spôsobom porušené právo obvinenej v 1. rade na obhajobu.

Naplnenie dovolacieho dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, obvinená v 1. rade vyvodzovala z toho, že podľa jej názoru skutkové závery súdov majú byť v rozpore s hodnotením dôkazov, a preto majú byť arbitrárne a vnútorne rozporné. Vo vzťahu k údajnej vnútornej rozpornosti odkázala na prekryvanie nedostatkov v liečbe, ktoré súdy pričítali za vinu, tak obvinenej v 1. rade, ako aj obvinenej v 2. rade, ktorá po obvinenej v 1. rade prevzala lekársku službu a zodpovednosť za správny liečebný postup v daný deň. Príznaky edému (opuchu) mozgu maloletého pacienta sa prejavovali postupne, avšak najmä až v čase po 19.00 hod., teda počas služby obvinenej v 2. rade. S poukazom na odôvodnenie trestnoprávnej zodpovednosti v rozsudku okresného súdu vo vzťahu k obvinenej v 2. rade dôvodila, že skutkové závery týkajúce sa jej osoby, majú byť „v priamom rozpore s odôvodnením rozsudku“ a „vnútorne rozporné“. Ďalej obvinená v 1. rade v rámci toho istého dovolacieho dôvodu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], t. j. zásadného porušenia práva na obhajobu, súdom vytýkala údajné selektívne hodnotenie dôkazov, keď k jej neprospechu súdy osobitne nereagovali na doplnenie č. 1 znaleckého posudku č. 99009/2018, z ktorého vyplýva, že v mesiaci máj 2018, t. j. po vypracovaní znaleckého posudku, došlo k úprave správnosti štandardov liečby v tom duchu, že podanie bolusu tekutín v dávke do 40 ml/kg/hod nie je už nesprávny postupom v liečbe a táto skutočnosť nemala zásadný vplyv na priebeh liečby a jej komplikácie. Následne poukazovala na pokles osmolality séra pacienta 1 mmol/l za hodinu, ktorý neprekročil odporúčanú hranicu poklesu 3 mmol/l za hodinu, z čoho vyvodzovala, že podanie inzulínu v prvej hodine liečby, nemohlo mať za následok vznik opuchu mozgu, pretože nedošlo k prudkému poklesu osmolality séra pacienta. K nedostatkom vo vedení zdravotnej dokumentácie k liečbe maloletého pacienta, ktorý neskôr zomrel, malo dôjsť podľa názoru obvinenej v 1. rade až v čase, keď zodpovednosť za liečbu už niesla obvinená v 2. rade. S poukazom na výsluch znalca MUDr. Juraja Staníka, PhD., ktorý uviedol, že: „príznaky, ktoré by mohli svedčať pre edém mozgu ...sa rozvinuli až po začatí liečby a neboli prítomné v čase prijatia dieťaťa na kliniku“, z čoho vyvodzovala, že nemôže byť jej oneskorené diagnostikovanie komplikácií v podobe vzniku edému mozgu a neskoršia nesprávna liečba, kladená za vinu. Ďalej s poukazom na výsluch znalca MUDr. M. L., PhD. zo 14. júna 2023 týkajúceho sa časového obdobia v liečbe pacienta od 23.00 hod do 0.50 hod., je toho názoru, že o nesprávnom liečebnom postupe pacienta v najkritickejšom čase nerozhodovala, liečbu nenaordinovala, keďže za liečbu od 15.00 hod. zodpovedala výlučne MUDr. L.. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že skutkové závery súdov majú byť v rozpore s vykonanými dôkazmi, majú byť vnútorne rozporné a v konečnom dôsledku v rozpore s

odôvodnením rozsudkov. Má taktiež za to, že na jej argumentáciu uvedenú v odvolaní krajský súd „nereflektoval“, a tým pádom malo byť porušené jej právo na spravodlivý proces a právo na obhajobu v materiálnom zmysle.

Ako naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietala, že jej osobe ako primárke Kliniky novorodencov, detí a dorastu vo Fakultnej nemocnici v Nitre, ktorej je kladené za vinu, že dňa 30. januára 2017 v čase od 11.00 hod. do 15.00 hod., nezabezpečila štandardný liečebný postup novozisteného Diabetesu mellitus prvého typu maloletého pacienta, ktorý v dôsledku reťazenia nedostatkov v liečbe, ošetrovateľskej činnosti a oneskoreného terapeutického zásahu obvinených v 1/ až 4/ rade, zomrel, sú v zmysle skutkovej vety vytýkané rovnaké nedostatky v činnosti (okrem podania inzulínu v prvej hodine liečby) ako sú zároveň takmer identicky vytýkané obvinenej MUDr. P. L. (nesprávna miera rehydratácie, oneskorené pridanie glukózy, nedostatočná substitúcia draslíka, zanedbanie monitorovania vnútorného prostredia a iónov, nedostatočné sledovanie vedomia, neurologického statusu pacienta a nevyžiadanie si konziliárneho vyšetrenia, nezabezpečenie správneho dohľadu, nesprávne hodnotenie zdravotného stavu a zanedbanie monitorovania vo vzťahu k možnému rozvoju edému mozgu pacienta), ktorá zodpovedala za liečebný postup v inkriminovaný deň, po obvinenej v 1. rade v čase od 15.00 hod. až do resuscitácie maloletého pacienta. Podľa jej názoru, keďže zodpovedala za liečbu v skoršom čase ako obvinená v 2. rade, nie je „možné“ jej vyčítať takmer identické nedostatky vyššie uvedené ako obvinenej v 2. rade. Tento nedostatok má zakladať „vnútornú rozpornosť“ celého rozsudku. Obvinená v 1. rade ďalej odmietla skutkový stav ustálený súdmi, ktorý vychádzajúc z jej hodnotenia dôkazov, mal byť „vyvrátený“ dokazovaním. Súdmi vyslovené skutkové a právne závery pokladá za „arbitrárne...vo vzťahu k naplneniu objektívnej stránky trestného činu“. Je taktiež toho názoru, že nemohla naplniť objektívnu stránku trestného činu usmrtenia, „bez ohľadu na skutočnosť, či vznik edému mozgu bol zapríčinený podaním inzulínu v prvej hodine liečby, alebo nie, tak usmrtenie malo nastať z dôvodu jeho oneskorenej diagnostiky a následnej nesprávnej liečby, a nie samotným vznikom edému mozgu.“

Obvinená v 1. rade z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej dôjde zrušením, stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby predmetnú trestnú vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože je zrejmé, že v danom prípade nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, resp. dovolanie obvinenej v 1. rade zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Vo vyjadrení prokurátor poukázal na to, že v dovolaní obvinená v 1. rade len opakuje argumenty a tvrdenia, ktoré už uviedla v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Podľa jeho názoru sa s týmito námietkami už súdy nižších stupňov vysporiadali. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa vyjadril, že nesúhlasí s tým, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Argumentuje, že súdy nižších stupňov vykonané dokazovanie v plnom rozsahu vysvetlili a vyhodnotili. Zdôraznil, že dovolací súd nemôže opätovne prehodnocovať vykonané dôkazy len na základe predstáv obvinenej v 1. rade. Právo na obhajobu sa nemôže interpretovať, že je súd povinný akceptovať všetky návrhy obhajoby, orgány činné v trestnom konaní a súdy sú však povinné sa takýmito návrhmi zaoberať. Ďalej prokurátor argumentoval, že argumenty ohľadom selektívneho vyberania dôkazov a arbitrárnosti sú neopodstatnené, pričom sa obvinená v 1. rade prostredníctvom namietanej údajnej arbitrárnosti snaží zvrátiť pre ňu nepriaznivé skutkové zistenia a ich deformovať. Z hľadiska zavinenia v danom prípade v zmysle znaleckého posudku znaleckého ústavu, došlo k reťazeniu nedostatkov v postupe liečby pacienta a ako primárka oddelenia nesie trestnoprávnu spoluzodpovednosť za to, že nerozhodla o zahájení správnej protokolárnej liečby spolu so znižovaním rizika vzniku komplikácií, vrátane nerozhodnutia o preložení na špecializované pracovisko. Prokurátor je taktiež názoru, že námietky uvádzané obvinenou v 1. rade v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, sú ako také považované za skutkové námietky, ktoré tento dovolací dôvod

nenapĺňajú.

Obvinená v 1. rade a ani jej obhajca k vyjadreniu prokurátora k dovolaniu obvinenej v 1. rade, nepodali písomnú repliku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinená v 1. rade pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd po predbežnom preskúmaní veci dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

Primárne sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do ich právnej istoty a stability v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom (pozri R 7/2011). Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva.

Pokiaľ obvinená v 1. rade vyvodzovala naplnenie zásadného porušenia práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z toho, že v jej trestnej veci majú byť skutkové závery súdov v rozpore s hodnotením dôkazov a byť arbitrárne a vnútorne rozporné, tak daná argumentácia nie je s ohľadom na charakter dovolacieho konania prípustná. Ako už dovolací súd vyššie uviedol, dovolacie konanie neslúži na revíziu rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, nie je ďalším odvolaním a v dovolacom konaní súd nesmie skúmať a ani meniť správnosť a úplnosť zistenia skutkového stavu súdmi nižšieho stupňa [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Dovolací súd na podklade dovolania obvinenej, nemôže preskúmať údajný nesúlad vykonaných dôkazov a skutkových zistení, tak ako namieta obvinená v 1. rade (pozri R 14/2015 -III). Odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa najmä vo vzťahu k vine obvinenej v 1. rade považuje dovolací súd za podrobné a presvedčivé (viď strana 45 až 48 rozsudku

okresného súdu). Práve naopak, argumentáciu obhajoby považuje za selektívnu a účelovú, nakoľko vytrvale ignoruje skutočnosť, že k usmrteniu maloletého pacienta nedošlo iba z jednej príčiny, ale na podklade celej série na seba nadväzujúcich nedostatkov v činnosti obvinených v 1. až 4. rade. Trestnoprávna zodpovednosť obvinenej v 1. rade vyplýva najmä z toho, že po začatí liečby súčasným podaním inzulínu a v nadbytočnej miere infúzie, nerealizovala počas obdobia jej lekárskej služby úkony smerujúce k odhaleniu a následnému zmierneniu vzniku edému mozgu, ako predvídateľnej a zároveň jednej z najzávažnejších komplikácií, ktorá mohla vzniknúť v dôsledku ňou zvoleného spôsobu liečby novozistenej diabetickej ketoacidózy maloletého pacienta (podaním inzulínu a infúzie). Rovnako je namieste odmietnuť argumentáciu obhajoby poukazujúcu na to, že obvinenej v 1. rade a obvinenej v 2. rade, sú za vinu kladené do istej miery rovnaké nedostatky v liečbe maloletého pacienta, hoci podľa názoru obhajoby niesli zodpovednosť za liečbu v rôznych časových úsekoch. Uvedenú argumentáciu dovolací súd neakceptuje a odmieta, pretože sa jedná o úkony (nedostatky), ktoré neboli vykonané, buď vôbec alebo nie v náležitej miere, pričom mali (mohli) byť vykonané, avšak vykonané počas času lekárskej služby neboli ani jednej zo zodpovedných lekárokov, t. j. obvinenej v 1. rade ako aj obvinenej v 2. rade. Dovolací súd napokon považuje za neopodstatnenú údajnú namietajúcu chybu spočívajúcu v tom, že krajský súd v odôvodnení osobitne nereagoval na jej bližšie nešpecifikované odvolacie námietky, a to ad 1) z dôvodu, že ani obvinená v 1. rade sama nešpecifikovala, ktoré argumenty a chyby má na mysli a ad 2/ z dôvodu, že v základnom trestnom konaní súdy v súhrne, dostatočne podrobne a presvedčivo odôvodnili svoje rozhodnutia. K rozsahu odôvodnenia súdnych rozhodnutí, dovolací súd dodáva, že súdy nemusia reagovať na všetky námietky, údajné chyby, ale mali by dať odpoveď na najzásadnejšie, najpodstatnejšie otázky strán v konaní.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018). Vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá prináleží iba ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky. Inak povedané, vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete rozsudku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové (viď aj R/57/2007-II, S/3/2011, R/7/2011). Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou odvolacieho konania.

Pokiaľ obvinená v 1. rade v rámci tohto dovolacieho dôvodu vytýkala, že sú jej do istej miery kladené za vinu tie isté nedostatky (s výnimkou podania inzulínu pacientovi) ako obvinenej v 2. rade, skutkový stav ustálený súdmi má byť podľa jej hodnotenia dôkazov „vyvrátený, arbitrárny a vnútorne rozporný“, tak vedené namietané chyby sú skutkovými chybami, ktorými obvinená v 1. rade odmieta, či spochybňuje skutkový stav ustálený súdmi a vyjadrený v tzv. skutkovej vete. Poukazovanie na nesprávne zistený skutkový stav alebo na údajné nesprávne hodnotenie dôkazov tento dovolací dôvod nenapĺňa (viď R 57/2007 -II). V dovolacom konaní súd nemôže na podklade dovolania obvineného skúmať, meniť správnosť a úplnosť zistenia skutkového stavu, resp. preskúmať správnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, z čoho vyplýva, že ani obvinený nemôže s úspechom namietat, že mal byť v dôsledku

nesprávneho hodnotenia dôkazov nesprávne, či neúplne zistený skutkový stav.

V dovolacom konaní môže nesprávnosť zistenia skutkového stavu namietat iba minister spravodlivosti (viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Na podklade dovolania obvineného v dovolacom konaní súd vychádza zo skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov a skúma výlučne správnosť aplikácie hmotného práva na takto zistený a ustálený skutok. Na záver dovolací súd už len dodáva, že k usmrteniu maloletého pacienta nedošlo na podklade jednej príčiny, ale v dôsledku viacerých na seba nadväzujúcich príčin, či nedostatkov v činnosti viacerých osôb, čo viedlo aj k trestnej zodpovednosti obvinených v 1. až 4. rade. Konkrétne obvinená v 1. rade je trestne zodpovedná, pretože už v čase jej lekárskej starostlivosti o pacienta, nerealizovala úkony za účelom odhalenia a zmiernenia vzniku edému mozgu pacienta, ako predvídateľnej komplikácie ňou zvoleného spôsobu liečby (podaním inzulínu a infúzie) novozistenej cukrovky maloletého pacienta.

Vzhľadom na to, že obvinená MUDr. P. C. vytýkanými chybami, ktoré uviedla vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnila ňou uvedené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jej dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.